EU-velvoitteiden noudattamiseksi tarvittavat toimet

Mikko Savolahti

Suomen ympäristökeskus

Päästökattodirektiivi (EU) 2016/2284

- Jäsenmailla erilliset päästövähennysvelvoitteet, joiden avulla päästään EU:n yhteiseen tavoitteeseen ilmanlaadun parantamiseksi vuonna 2030

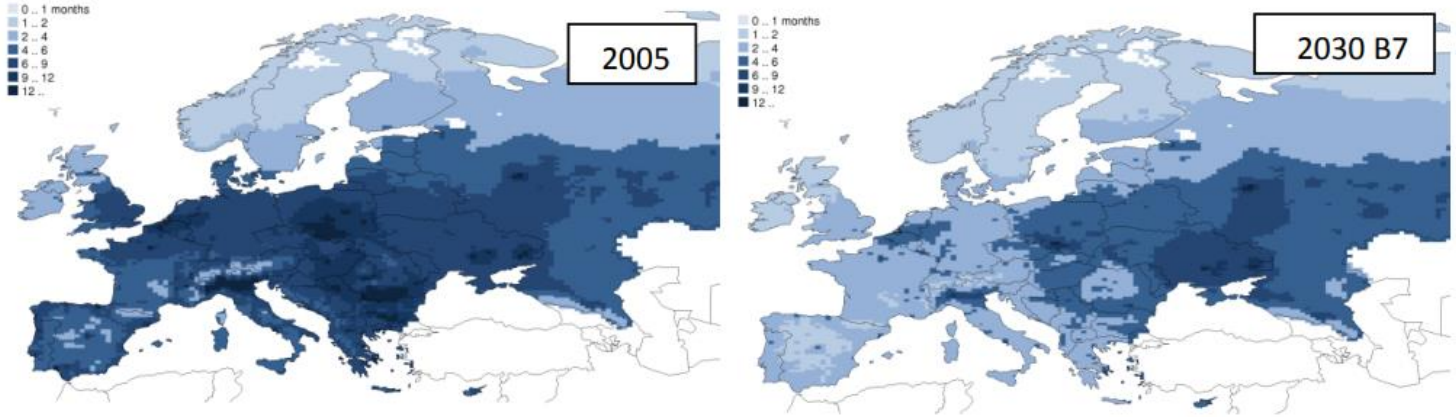

Keskimääräinen eliniän lyhenemä, johtuen altistumisesta hengitysilman pienhiukkasille (Amann 2014, TSAP report #11)

Päästökattodirektiivi (EU) 2016/2284

(NEC-direktiivi)

- Päästöjä vähennettävä suhteessa vuoden 2005 tasoon
- Tarkasteluvuodet 2020-2030

Direktiivin vähennysvelvoitteet Suomelle

	2020	2030
SO_2	30 %	30 %
NOx	35 %	51 %
$PM_{2.5}$	30 %	39 %
NMVOC	35 %	46 %
NH_3	20 %	20 %

Kansallinen päästöinventaario

- Jäsenmaat raportoivat ilmansaastepäästönsä vuosittain EU:lle
- Sisältää tärkeimmät ilman epäpuhtaudet ja raskasmetallit
- Inventaarion ylläpidosta vastaa SYKE

- Päästötiedot:
  - Toiminnanharjoittajien (esim. teollisuuslaitokset) ilmoittamat
  - Laskennalliset

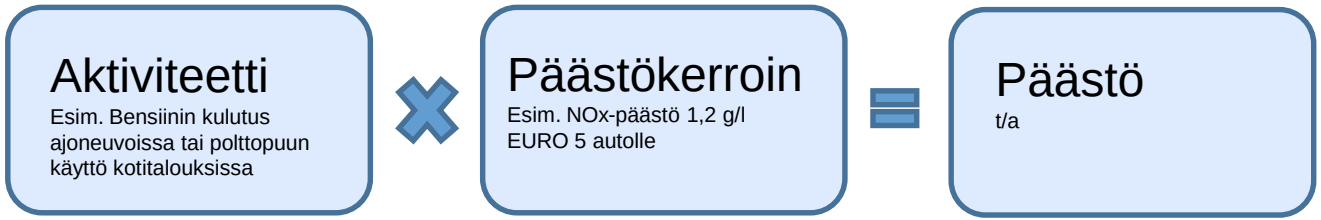

Historialliset päästöt vs. tavoitteet

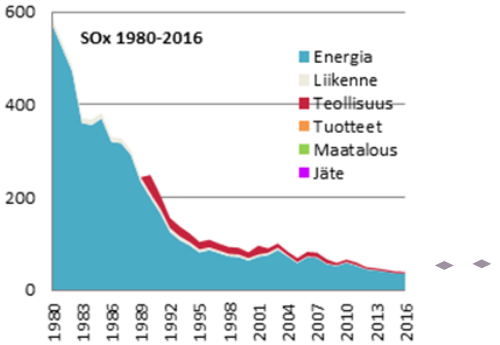

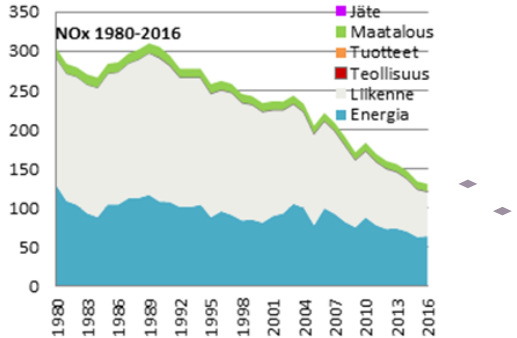

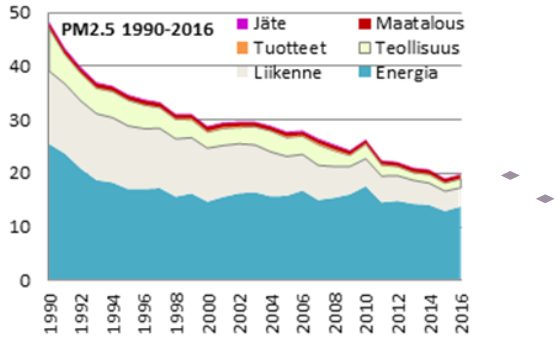

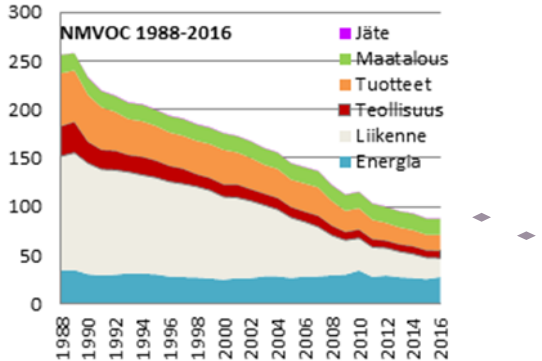

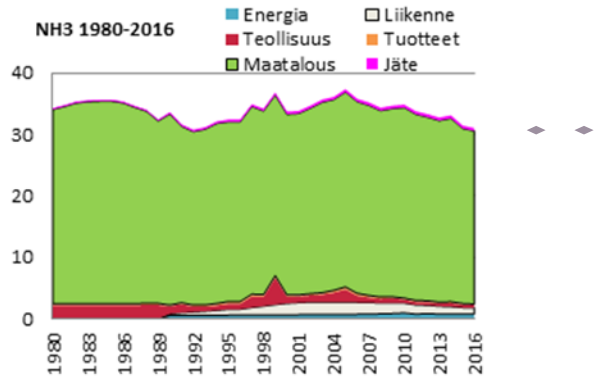

Päästöprojektioiden laskenta

- Päästöjä voidaan laskea tuleville vuosille samoilla periaatteilla kuin menneille
- Päästöprojektiot laskettu peruslinjalle: oletettu kehitys aktiviteeteissa ja tähän mennessä sovittu lainsäädäntö

- Projektion tarkasteluvuodet viiden vuoden välein
- Peruslinjan mukaisessa päästöprojektiossa vuosien 2020 ja 2030 vähennysvelvoitteet toteutuisivat kaikille tarkastelluille päästöille

Peruslinjan mukaiset päästöprojektiot

- Tavoitetaso alitettu jo
- Kivihiilen käytön vähentäminen ja parantuva puhdistustekniikka (BAT-päätelmien soveltaminen) alentavat päästöjä edelleen

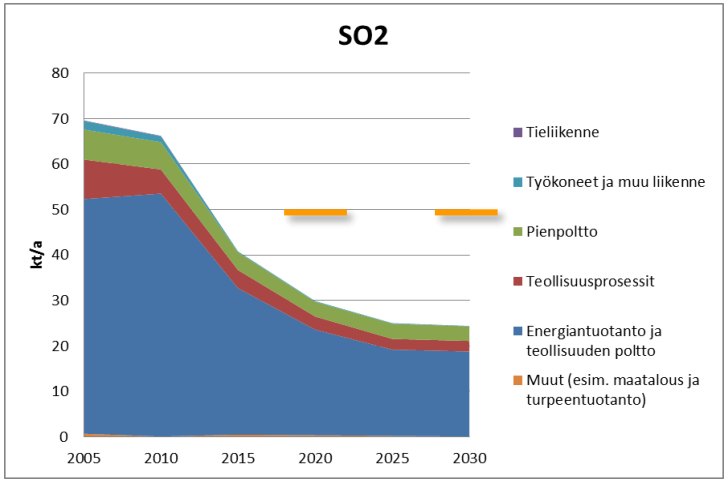

Peruslinjan mukaiset päästöprojektiot

- Vuoden 2020 tavoitetaso alitettu jo
- Liikenteen ja työkoneiden päästöt jatkavat laskuaan ajoneuvokannan uudistuessa
- Energiantuotannon päästöt laskevat vain maltillisesti, jos puun energiakäyttö lisääntyy ennusteen mukaisesti

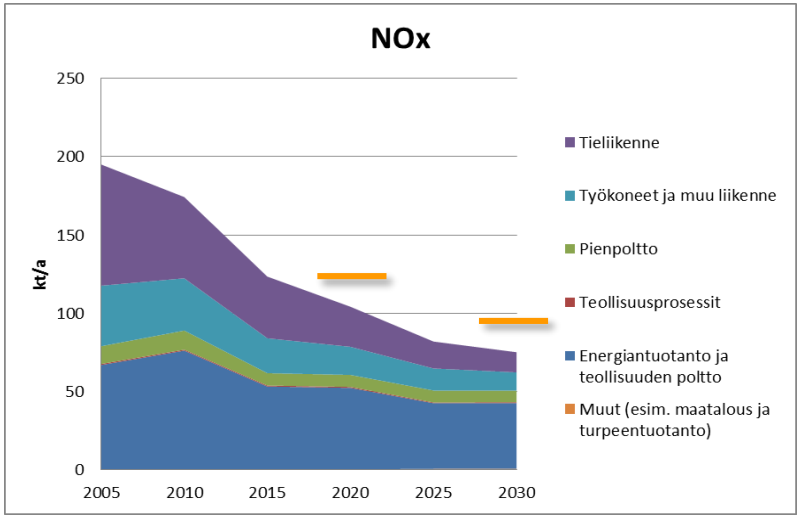

Peruslinjan mukaiset päästöprojektiot

- Vuoden 2020 tavoitetaso alitettu jo
- Puun pienpoltto noussut merkittävimmäksi päästölähteeksi 2000-luvulla, ja sen osuus kokonaispäästöistä kasvaa yhä
- Pienpolton suosion kehitystä vaikea ennustaa, laitekanta uusiutuu hitaasti

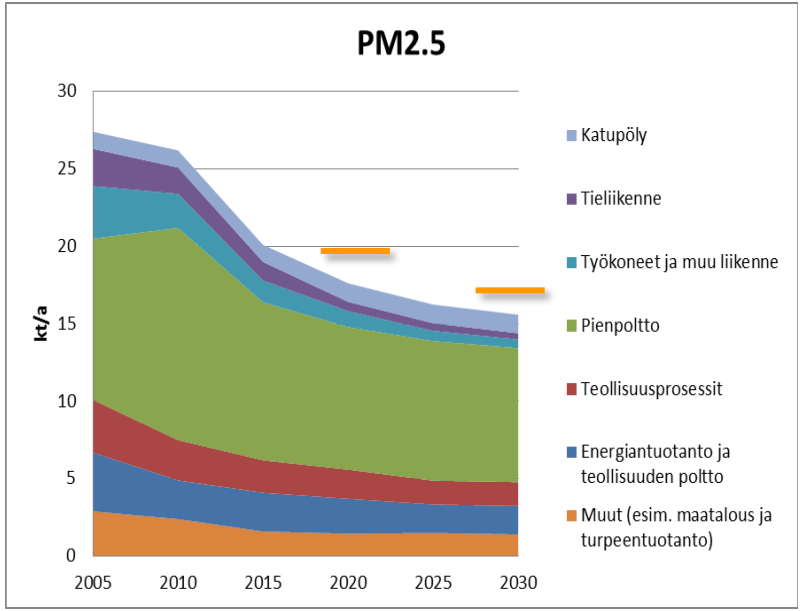

Peruslinjan mukaiset päästöprojektiot

- Vuoden 2020 tavoitetaso alitettu jo
- Liikenteen ja työkoneiden päästöt jatkavat laskuaan ajoneuvokannan uusiutuessa

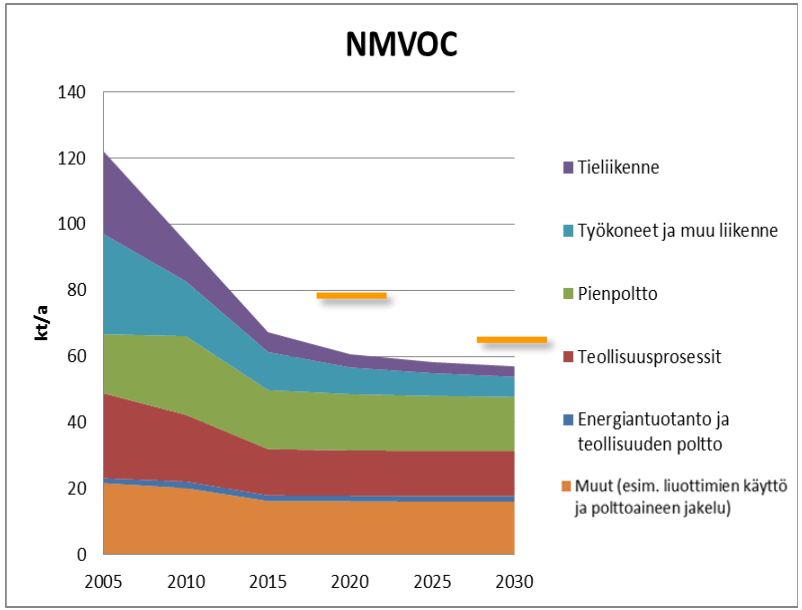

Peruslinjan mukaiset päästöprojektiot

- Vuoden 2020 tavoitetaso alitettu jo
- Maatalous merkittävin päästölähde
- Päästöt alenevat eläinmäärien vähenemisen myötä, sekä parempien lannankäsittelymenetelmien seurauksena

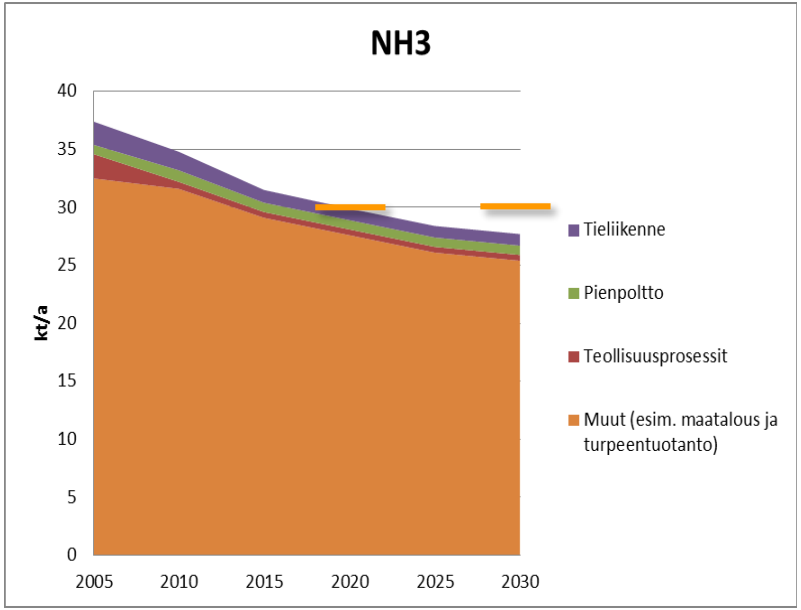

Johtopäätökset

- Vuoden 2020 vähennysvelvoitteet saavutettu jo (alustavien tulosten mukaan)
- Peruslinjan mukaisella ennusteella myös 2030 velvoitteet näyttävät täyttyvän, sisältää kuitenkin oletuksia
- Avainsektoreita ja epävarmuuksia
  - Liikenne: kehittyykö autokanta ennusteen mukaisesti ja onko uusien moottoreiden päästöt arvioitu oikein
  - Puun pienpoltto: Puunkäytön kehitystä vaikea arvioida ja voi vaihdella vuosittain paljon
  - Maatalous: Uusi skenaariolaskenta valmistumassa
- Vaikka EU-velvoitteet täyttyisivät, ilmansaasteista koituu silti merkittävää haittaa myös vuonna 2030

Lisätietoja

sposti:
mikko.savolahti@ymparisto.fi
+358 29 5251595
Suomen ympäristökeskus

SYKE